

Klockringning i Boglösa

Otidig ringning...

Det var gudstjänst i Boglösa kyrka den 8 november 1846. Efter predikan så skulle prästen bland kungörelserna också meddela att bonden Jan Olssons i Boglösa by, och hans hustrus Johanna Christina, lilla son avlidit på onsdagen föregående vecka av "slag" endast sex dagar gammal.

Paret hade inga andra barn. De hade fått en son två år tidigare som också dött tidigt, efter bara 3 veckor.

Efter meddelandet att barnet hade avlidit så skulle kyrkklockorna ringa under en minut för det döda barnet. Men prästen hade inte hunnit längre än till predikan när lillklockan plötsligt började ringa. Och det var ingen vanlig ringning utan klockan klämtade orytmiskt och hårt. Kyrkan var full med folk. Människorna tittade på varandra och undrade vad som stod på. Det tog några sekunder innan de första reagerade och bröt upp från kyrkbänkarna och begav sig ut ur kyrkan i stor hast i tron att elden var lös i byn. Snart var hela kyrkan tömd på folk.

Anders Ersson i Boglösa by hade ombetts av Jan Olsson att vara den som skulle ringa efter Jans avlidne son. Anders var förste man ut ur kyrkan och han sprang upp i klockstapeln och påträffade där bonden Jan Jansson som ordentligt påverkad av alkoholhaltiga drycker var fullt upptagen med att ringa i lillklockan. Anders fick stopp på ringningen och strax därefter kommer ytterligare personer som undrade vad som stod på.

Efter att kyrkobesökarna fått reda på vad som var orsaken till ringningen och att ingen fara var på färde, vare sig genom eld eller något annat, så återgick alla till kyrkan och gudstjänsten fortsatte.

Den här händelsen fick också sin fortsättning men i tingsrätten dit Jan Jansson blev instämd för "*att ha drivit gäck med den allmänna gudstjänsten, och orsakat allmän förargelse*".

Jan Jansson försvarade sig med att han hade blivit ombedd att sköta ringningen efter Jan Olssons avlidne son och och att "orgelnisten" Westholms bror hade kommit till Jan Jansson och sagt att ringningen skulle börja.

Enligt åklagaren så hade andra personer vidtalats för att sköta ringningen men att Jan Jansson av besvikelse över att han inte var tillfrågad ringt i klockorna för att orsaka förargelse.

Åklagarens stämning är härligt formulerad.

"Ehuru det må medgifvas, att menniskor finnas de där antingen af ett tillfälligt okynne, eller en medfödd böjelse för det onda, snart sagt kunna begå all uptänklig förbrytelse, måste det äfven medgifvas att det hör till sällsynheterne, att en med sundt förnuft begåfvad menniska som redan öfverskridit medelåldern och således bör hafva inhämtat tillräcklig erfarenhet om det rätta eller orätta, kan tillåta sig något så uppenbart stridande emot aktningen för den hälgd som bör tillerkännas sabbaten, som att under det en hel församling i stilla andakt tillbringar sin Gudstjänst, förmedelst otidig ringning kalla denna församling, som ovetande om antingen det är eldsvåda eller annan olycka som gifvit anledning till en sådan ringning, att från sin djupa andakt brådstörtande begifva sig utur Guds Hus."

Tingsrätten dömde Jan Jansson att böta: för förargelse 25 Daler, för sabbatsbrott 10 Daler och för fylleri i folksamling 20 Daler.

Bildtext: Klockstapeln vid Boglösa kyrka, foto: Göran Källgården, 2006.

Storklockan lagas...

Den 23 mars 1851 hölls sockenstämma i Boglösa. Sockenstämman hade en längre tid diskuterat vad som skulle göras åt storklockan i klockstapeln. Den var sprucken och kunde inte användas. Dels gav den ifrån sig en "falsk dubbelton" och dels var det risk att skadan skulle förvärras. På stämman uppvisades och diskuterades en skrivelse från en person vid namn Lars Olsson i Solberga i Skåne rörande lagning av Storklockan i Boglösa. Lars Olsson utfäste sig att fullkomligt laga eller återställa klockan i dess förra skick för en summa av 250 Riksdaler Banco, resekostnaden inberäknad. Mot detta pris hade församlingen inget att invända och ordföranden fick i uppdrag att skriva till Lars Olsson och anta hans förslag.

På stämman den 3 maj 1851, beslutades att Lars Olsson och hans medhjälpare skulle få fritt uppehälle medan de arbetade med att laga klockan.

Olsson som själv var med vid sockenstämman förklarade att han om församlingen önskade så erbjöd han, efter att han genomfört lagningen, en kontinuerlig provringning om 24 timmar med klockan och om hon då rämnade, åtog han sig att utan kostnad laga den.

Sockenstämman var nöjda med förslaget men att så lång provringning inte kunde komma ifråga utan hur lång tid den skulle provas skulle bestämmas när arbetet var utfört och kunde inspekteras.

Sockenstämman avböjde alltså det fasansfulla förslaget. Kontinuerlig ringning i 24 timmar. Att höra kyrkklockorna ringa samman till gudstjänst väcker positiva känslor om sockengemenskap och medmänsklig värme. Att höra dom ringa i 24 timmar är något helt annat. Klockstapeln står mitt i byn och gårdarna ligger inom några hundra meters avstånd därifrån. Man kan se framför sig bilden av hur det skulle sett ut i byn efter t.ex 10 timmars ringning och det fortfarande är 14 timmars ringning kvar. Bilden saknar troligen alla spår av mänskligt liv. Alla som kan har nog lämnat området utom de personer som måste turas om att sköta ringningen. Kvar är enbart lomhörda kreatur som till en början försöker överrösta oväsensdet med råmanden och bråkanden men till slut tystnar och lider.

Hur lång tid provringningen verkligen tog, har inte beskrivits.